

Zerafet, teknik ve

müziğin birleştiği yer

PARIS OPERASI

Yazan:
Stephane WOLFF

Çeviren:
Necibe HELVACIOĞLU

Paris'teki Millî Müzik ve Dans Akademisi çoğunlukla eski âdetlerden kopamayan pasif bir tiyatro olarak eleştirilir. Oysa ki bu düşünce tamamiyle yersizdir. İlk bakışta Paris Operası Faust, Romeo ve Thais gibi klâsik eserleri defalarca sahneye koymuş gibi görülebilir. Ancak bunlar yabancıların rağbeti üzerine hazırlanmış eserlerdir. Yine Opera'nın bu klâsik eserlere yeni bir çehre ve remeyişinin sebebi de yeni eserlerin hazırlanmasından doğan vakit darlığıdır.

Paris Operası âdeti bir müze olarak kurulmuştur. Gayesi «Opera» anlamının gelişimini ve tarihini ünlü eserler ile canlandırmaktır. Operada bugün 18. ve 19. yüzyıl klâsik eserlerinin yanı sıra Honegger, Milhaud ve Barrand gibi kompozitörlerin eserleri de oynanmaktadır.

Paris Operasının ilk büyük prodüktörü Lully'dir. Önceki millî akıma uyarak yalnız Fransız eserlerini sahneye koymuştur. Daha sonraları yabancı kompozitörlerin eserlerine ilgi gösterilmiştir. Pa-

ris Operası için özel eserler yazan bestecilerin en ünlüleri Rameau ve Gluck'tur.

İlk opera eserleri müzik, şiir ve balenin karışımından doğan basit eserlerdir. Günümüzde «Büyük» bir gösteri olarak kabul edilen bu eserler 1669'da İtalyan operasının tesiri ile Fransa'nın müzik hayatında yer almağa başladılar.

Fransız ihtilâli ile Avrupa'da politik, sosyal ve güzel sanatlarda başlayan Fransız tesiri operada da kendisini göstermiştir. Bu arada Paris Operası milletlerarası bir ün yapmıştır. Senfonik ve oda müziğinin fazla rağbet görmediği bu devirde opera halka hitabeden tek müzik ekolü olmuştur.

Fransa'nın askerî başarısı ve zaferleri Fransız opera sanatkarlarına yabancı memleketlerin kapılarını açmış, Fransız opera elemanları Avrupa'nın belligâh sahnelerine ısrarla davet edilmişlerdir.

19. yüzyıl boyunca Paris Operası Avrupa, Kuzey ve Güney Amerika sahnelerinin kurulmasında önderlik etmiştir. Paris Operası'nın tanıttığı La Juive, Les Huguenots gibi eserler bütün dünya operalarında oynanmıştır.

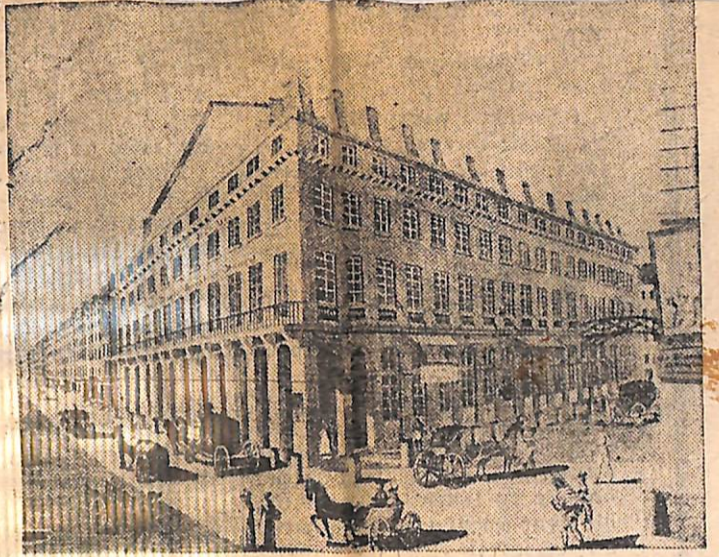
1875'te Paris Operası sahnelerini şimdiki yeri olan Palais Garnier'de açmıştır.

19. yüzyılda Paris'te rakip dört operanın daha açılması ile Paris Operası politikasını oldukça değiştirmiştir. Eski başarısını devam ettiren Opera, başka sahnelerde oynanan günün popüler eserlerine de yer vermeğe başlamıştır.

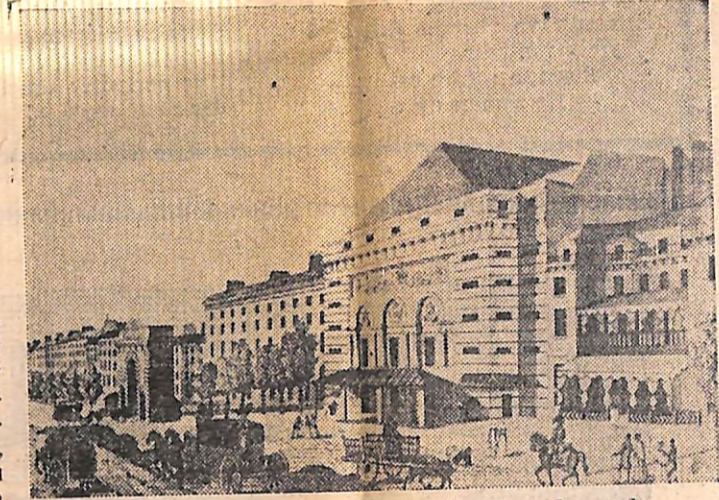
20. yüzyılda sinema, radyo ve televizyonun icadı ile eski çağların tek eğlencesi olan operaya karşı alâka günden güne azalmıştır. Halk ancak kaliteli eserlere rağbet etmektedir.

Bu sebeple Paris Operası hâlen Fransız operasının ve yabancı operaların en mükemmel eserlerini hiç bir tiyatronun erişemediği bir teknik üstünlük ile sahneye koymaktadır. Ayrıca yabancı operalar da davet edilmektedir. Bunlardan Viyana, Napoli ve Beyrut operaları Paris Operasında başarılı temsiller vermiştir.

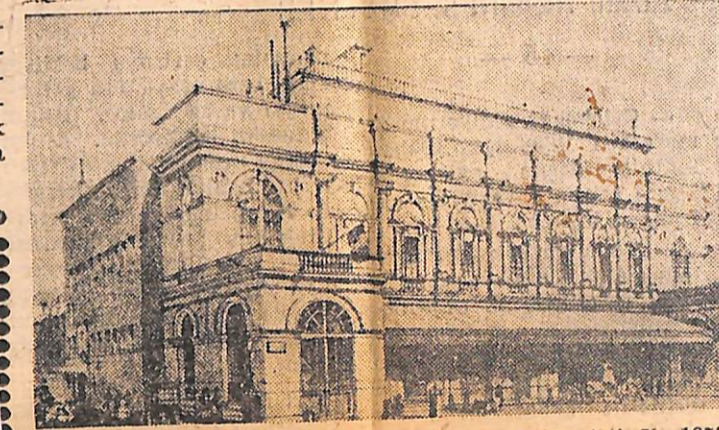
1900'den bu yana Paris Operasında 81 lirik eserin galası yapılmış, başka sahnelerde oynanan 104 eser repertuara alınmış ve misafir olarak 40 m üzerinde yabancı opera trupu davet edilmiştir.

İLK BINA — İlk opera, resimde görülen Kralliyet Müzik Akademisinde faaliyetine başlamıştı.

1781 yılında Paris Operası bu binada çalışıyordu.

1882 yılında Opera binası bir kere daha değişmişti. Ve 1873 yılına kadar burada kaldı.

SON DURAK — Ve opera son olarak bu binaya yerleşti ve kaldı.